

**Programma
Vorming & Toerusting Nijkerk
2022 - 2023**



Voorwoord bij dit programmaboekje 2022- 2023, dat u wordt aangeboden door de commissie Vorming en Toerusting van de Gereformeerde Kerk, de Hervormde Gemeente Vredeskerk en de Rooms-Katholieke Kerk.

'Voorzichtig vooruit, met nieuwe plannen'. Vóór u ligt het programmaboekje voor het komende seizoen van Vorming en Toerusting Nijkerk. Hoe zal het komend najaar, winter en voorjaar gaan met de gezondheid in ons land? Kan ons programma wel normaal doorgaan?

We hebben met nieuwe moed en vol vertrouwen voor u een afwisselend palet weten samen te stellen. We laten het reserveren los. Pas als daar aanleiding toe ontstaat, gaan we over tot een reserveringsplan. Volgt u dus uw kerkblad en de mededelingen in uw kerk.

Sommige avonden van 't vorige seizoen die niet door konden gaan, heeft u nog te goed. Ze zijn belangrijk genoeg om opnieuw in het programma op te nemen. We starten met de actualiteit van 'Het Paus Adrianus VI jaar'. Een Nederlandse bisschop, die destijds werd gekozen om als nieuwe paus naar Rome te gaan. Verder is er een avond met de Theoloog des Vaderlands, Thomas Quartier, monnik en prof. dr. in de theologie. Hij wijst ons op de profeten van deze tijd. Ook is er vanuit ons geloof aandacht voor het klimaat: wat staat ons - als pachters van de aarde - in eigen omgeving te doen? Tot slot komen nog muziek in de kerk, improvisatie, wrede Bijbelverhalen, evenals gedichten van Ida Gerhardt aan bod. Kortom een breed scala van interessante lezingen voor de lange avonden. Dit seizoen geen film, want theater De Breede Beek biedt intussen volop keus.

Leden van de commissie

Bea Berends, voorzitter	033 - 2456999 / 06-10477789
Edith Schuiling, secretaris	033 - 2457393
Jolie van Bokhorst, penningmeester	033 - 2460388
Gerrit van den Berg	033 - 2453482
Greet van den Boom	033 - 8444327
Wim Bouwstra	033 - 7854773 / 06-12816482
Johan van der Kamp	06 - 51390861

Secr. Marishof 93 3862 ZD Nijkerk 033-2457393 edithenwim93@gmail.com



Deelnemende Kerken

- * Kruiskerk, Gereformeerde Kerk Nijkerk (PKN)
Venestraat 44 3861 BX Nijkerk
- * St. Catharina Geloofsgemeenschap Nijkerk van de St. Lucas Parochie
Parochiehuis St. Jan Holkerstraat 36 3861 CE Nijkerk
- * Vredeskerk, Hervormde Gemeente (PKN)
Van Reenenpark 23 3862 CB Nijkerk

De paus en de schilder

Adriaan Floriszoon Boeyens (1459-1523) en Jan van Scorel (1495-1562)

Inleider: Martijn Pieters uit De Goorn (NH)

In 1522 werd de Utrechtse Adriaan Florisz. Boeyens, als afwezige op het conclaaf in Rome, tot nieuwe paus verkozen. Hij was de opvolger van de plotseling overleden Leo X, een Medicitelg, die de pauselijke schatkist met zijn levensstijl leeg had achtergelaten. Hij kreeg te maken met een chaotisch, verarmd Rome, de sterker wordende reformatie en veel tegenstand van de kardinalen in Rome. Zij zagen zich door de nieuwe, zuinige paus beperkt in hun levensstijl. Ook de bevolking van Rome zag liever een Italiaanse telg op de cathedra van Petrus. Tijdens zijn korte pontificaat wilde Adrianus dan ook vooral orde op zaken stellen in Rome. Dat betekende ook dat hij de vele kunstenaars, in dienst van de curie, ontsloeg en de resten van de antieke Oudheid, zo bewonderd door zijn generatie, vooral zag als een teken van heidendom. Toegang tot de belvedere, het binnenhof met de antieke beelden, werd afgesloten. Wel haalde Adrianus VI - zijn pauselijke naam - de Utrechtse schilder Jan van Scorel, die op dat moment in Venetië verbleef, naar Rome. Hij werd aangesteld als conservator van de pauselijke collectie, wat hem de mogelijkheid verschafte zich intensief met de kunst van de antieken en de renaissance bezig te houden. Na de dood van Adrianus VI in 1523 zou Van Scorel 'de Renaissance naar de Nederlanden' brengen. In de lezing zal ingegaan worden op de levens van beide personen en hun relatie tot de kunsten.



Drs. Martijn Pieters (1972) studeerde kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam, waar hij zich specialiseerde in de kunst der Middeleeuwen en kort doceerde. Als zelfstandig kunsthistoricus geeft hij al jarenlang lezingen, cursussen en rondleidingen in binnen- en buitenland. Daarnaast heeft hij een ruime ervaring in het begeleiden en ontwikkelen van kunst- en cultuurhistorische reizen.

Info: Bea Berends
033-2456999 / 06-10477789)
Datum: maandag 12 september 2022
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Kruiskerk
Entree: € 4,-

grafombe van Paus Adrianus VI
in de Santa Maria dell'Anima



het oordeel van
koning Salomo



Afgunst

Inleider: Rob Compaijen uit Hattem

Wanneer we afgunstig zijn, doet andermans geluk ons pijn. We kunnen het maar moeilijk verdragen dat het die ene collega, teamgenoot, vriend of vriendin, broer of zus goed gaat. Hoewel we er natuurlijk niet trots op zijn, ervaart iedereen weleens afgunst. Gedurende deze avond wil ik met u nadenken over afgunst, door drie vragen te stellen.

Ten eerste, wat is afgunst precies?

In ons alledaagse taalgebruik spreken we vaker over 'jaloerie'. Is er een verschil tussen jaloerie en afgunst? Zo ja, waarin bestaat dat verschil?

Ten tweede, hoe ontstaat afgunst eigenlijk? Hoe kan het dat we uitgerekend deze persoon zijn of haar geluk niet gunnen? En zijn we in onze tijd juist meer of minder vatbaar voor afgunst?

Ten derde, hoe moeten we omgaan met onze afgunst? Moeten we ervan af? En hoe zouden we onze neiging tot afgunst het beste kunnen bestrijden?

Ik verken deze thema's onder andere door in gesprek te gaan met bekende denkers zoals Aristoteles, Immanuel Kant en Friedrich Nietzsche. Er is natuurlijk ook voldoende gelegenheid om met elkaar over deze thema's in gesprek te gaan. Rob Compaijen is ethicus en als promovendus werkzaam voor Universiteit Antwerpen en de Radboud Universiteit Nijmegen. Zijn proefschrift handelt over Kierkegaard en de rol van rationaliteit in de ethiek.

Info: Edith Schuiling (033-2457393)
Datum: maandag 26 september 2022
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Vredeskerk
Entree: € 4,-

Geduld met God

Inleider: Dick Boekema, predikant te Putten

Tomáš Halík is theoloog, filosoof, psycholoog en rooms-katholiek priester in Tsjechië. Hij heeft meerdere boeken geschreven en de laatste jaren zijn een aantal van zijn boeken ook in het Nederlands vertaald. Het bijzondere van Tomáš Halík is, dat hij aan de ene kant een vrome priester is, die het in veel dingen eens is met de leer van de kerk, maar tegelijkertijd is hij een kritisch denker en gaat hij volop in gesprek met de moderne cultuur en atheïsten.

Hij begrijpt de kritische vragen van atheïsten en is het vaak zelfs met hen eens, maar niet in alles. Daarnaast verwijst ook de titel van één van zijn boeken: 'Geduld met God' (verschenen in 2014). Zo luidt de openingszin in dit boek: 'Op veel punten ben ik het met atheïsten eens, behalve in hun geloof dat God niet bestaat'. Over dit boek zal iets worden verteld.

Daarnaast zal er nog worden ingegaan op het boek 'Raak de wonden aan' (verschenen in 2018). Naar aanleiding van de woorden die de opgestane Heer sprak tegen Thomas, die niet wilde geloven dat de Heer echt was opgestaan. Een boek waarin het (on)geloof van Thomas op een bijzondere manier wordt uitgelegd en toegepast.

Het is niet verplicht beide boeken gelezen te hebben, maar het is wel handig. Beide boeken zijn niet zo dik, ongeveer 180/190 bladzijden, maar wel pittig om te lezen.

Info: Bea Berends (06-10477789)
Datum: maandag 3 oktober 2022
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Parochiehuis St. Jan (naast de St. Catharinakerk)
Entree: € 4,-



Profetenstemmen

Inleider: Thomas Quartier, monnik van de Abdij Keizersberg in Leuven

Hoe klinken de profeten van de huidige tijd? In een tijd van crisis is deze vraag des te nijpender. Waar halen we het idealisme vandaan? Wat zijn de stemmen voor morgen die de wijsheid van een ver verleden vandaag hoorbaar maken? Thomas Quartier, Benedictijnermonnik, hoogleraar en Theoloog des Vaderlands, gaat in deze lezing op zoek naar Profetenstemmen.

Het woord 'profeet' kan in onze cultuur veel dingen betekenen. Iemand heeft een bepaalde uitstraling of een visie voor waar het in de samenleving naartoe moet. Maar profetenstemmen staan in de Bijbel nooit op zichzelf. Profeten spreken niet namens zichzelf maar ontvangen hun boodschap en hebben ook de gave om deze boodschap te articuleren. Hun wijsheid en charisma zijn inspiratie en een appèl voor andere mensen in hun omgeving en dwars door de geschiedenis heen. In de spiegel van Bijbelse profetenstemmen zoeken naar eigentijdse geluiden: dat doet broeder Thomas vanavond aan de hand van Bijbelse passages, eigentijdse duiding, verhaal en lied.

Prof. dr. Thomas Quartier osb (1972) is als monnik hoogleraar theologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen en aan de KU Leuven en medewerker van het Titus Brandsma Instituut.

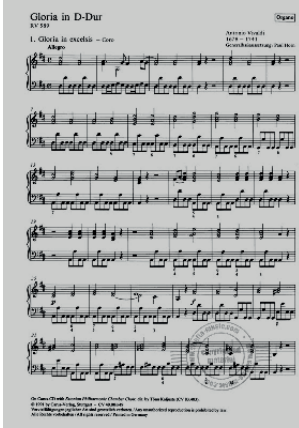
Dit jaar werd hij uitgeroepen tot Theoloog des Vaderlands. In die hoedanigheid zette hij het project 'Profetenstemmen' op. Hij schreef talrijke boeken en geeft regelmatig lezingen. Onlangs verscheen: 'Blijven. Omarm wat op je pad komt' (Adveniat '22).

Info: Bea Berends (033-2456999 / 06-10477789)
Datum: dinsdag 18 oktober 2022
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Kruiskerk
Entree: € 4,-



Het Gloria van Vivaldi

Inleider: Saskia van Lier uit Groningen



Met het Gloria in de mis wordt er een link gelegd tussen hemel en aarde. Het is het gezang dat de engelen aanheffen wanneer God in een kribbe op aarde is gekomen. De hemel opent zich en vele engelen vullen de kerkruimte om dit met aardse gelovigen te zingen. Antonio Vivaldi schreef zijn beroemde Gloria in D voor de 'engeltjes' van het Pio Ospedale, een meisjesweeshuis in Venetië.

De dames zongen dit Gloria in de kerk, achter de schermen, omdat de aanblik van deze vrouwen wel eens kon afleiden van de gedachte aan God.

Het Gloria in D klinkt hemels en machtig, het roept precies het gevoel op dat past bij het 'glorieuze' moment in de mis dat de hemel zich lijkt te openen. Je moet je dan voorstellen dat je in een kerk bent waar dat gevoel in

beeld wordt bevestigd. Beeld, ruimte, liturgie en muziek kunnen dan perfect samenvallen.

In deze lezing neemt Saskia van Lier u mee door het Gloria van Vivaldi én door de kerkbeelden. Delen van het Gloria klinken en beelden worden er bij getoond.

Antonio Lucio Vivaldi (Venetië, 4 maart 1678 - Wenen, 28 juli 1741) was een Italiaans violist, priester en componist.

Hij is vooral bekend van 'Le Quattro Stagioni' (De vier jaargetijden), een cyclus van vier violconcerten, maar heeft meer dan 700 composities op zijn naam staan, in vele instrumentale en vocale genres.

Saskia van Lier studeerde klassieke talen en godsdienstwetenschappen aan de Rijksuniversiteit van Groningen.

Ze is deskundig op het gebied van kerkgebouwen en christelijke kunst.

Info: Johan van der Kamp (06-51390861)

Datum: dinsdag 1 november 2022

Tijd: 20.00 uur

Plaats: Vredeskerk

Entree: € 4,-

het meisjesweeshuis
Pio Ospedale della pietà
in Venetië



Na ons de zondvloed? Geloven in de klimaatcrisis

Inleider: Hans Schraivesande uit 't Harde

Bruno Latour is de meest bekende en spraakmakende filosoof als het gaat over de klimaatcrisis. In een interview merkte hij op: "We leven voor het eerst in een tijd waarin het verhaal van Noach de uitdrukking is van de echte nood die op dit moment heerst". Dat hij als niet-religieuze denker naar dit verhaal verwijst geeft aan hoe actueel de Bijbel kan zijn!

Het verhaal van Noach is bij alle snel afnemende bekendheid met de Bijbel nog altijd in onze taal en cultuur aanwezig: in films, literatuur en taal. In symbolen als de ark met de dieren, de regenboog en in een veelgehoorde uitdrukking als 'na ons de zondvloed'. Het is ook een verhaal dat we delen met Jodendom en Islam. Deze avond over de klimaatcrisis nemen we ons uitgangspunt in dit verhaal. We bevragen het op de actuele boodschap voor onze tijd, waarbij nieuwe verrassende perspectieven naar voren kunnen komen. Van daaruit kijken we naar de actuele uitdagingen van de klimaatcrisis.

Geloof je dat het een crisis is of is het allemaal maar heel onzeker, zowel vanuit de wetenschap als vanuit complottheorieën? Welke verdringingsmechanismen spelen een rol, ook in kerk en theologie?

Zo komen we bij de centrale vraag wat christelijk *geloof* kan betekenen in deze crisis, in termen van nieuwe theologische en spirituele inzichten, en van de kerkelijke praktijk, dichtbij en veraf.

De klimaatcrisis vertoont zich in toenemende mate als de grootste crisis van de aarde, in alle verwevenheid van mens en natuur.

Hoe kunnen we daarin blijven getuigen van de christelijke hoop?

Hans Schraivesande is lid van de werkgroep 'Theologie, kerk en duurzaamheid' van de Raad van Kerken en heeft een lange geschiedenis met vragen rond theologie, milieu en klimaat.

Info: Johan van der Kamp (06-51390861)
Datum: woensdag 16 november 2022
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Vredeskerk
Entree: € 4,-



Ida Gerhardt: geroepen tot het dichterschap

Inleider: Wopke van der Lei uit Putten

Ida Gardina Margaretha Gerhardt

(Gorinchem, 11 mei 1905 - Warnsveld, 15 augustus 1997)

was als mens gecompliceerd en lastig benaderbaar. Het leven gaf haar van kindsbeen af niet dat waarop zij had gehoopt: waardering, bewondering of in elk geval steun en het gevoel deel uit te mogen maken van een groep dichters die het literaire klimaat in Nederland bepaalden.

Haar literaire werk daarentegen was toegankelijk en van grote klasse. Erkenning als dichter heeft ze zeker gevonden maar of zij dat ook zo heeft gevoeld, is zeer de vraag. Zij ervoer de heersende literaire meningen eerder als een last dan als een stimulans voor haar groot en begenadigd dichterschap. Niemand twijfelde aan haar talent, maar velen uit het heersende literaire wereldje van vijftigers en zestigers, van wie Gerhardt zich nadrukkelijk distantieerde, vonden haar poëzie achterhaald, ouderwets, traditioneel en derhalve uit de tijd. En inderdaad, mevrouw was zeker een grande dame maar beslist niet modern.

Het was de dichter Gerrit Komrij die in de tachtiger jaren de vloer aanveegde met die naoorlogse vernieuwers van de poëzie. Voor Gerhardt had hij wél waardering, maar voor haar was dat te laat en niet voldoende. Hoewel ze al in 1979 de P.C. Hooftprijs voor haar gehele oeuvre in ontvangst mocht nemen - de grootste prijs voor de Nederlandse letterkunde - heeft dat haar gevoel van buitengesloten zijn niet kunnen wegnemen. De zegen van het dichterschap die zij van jongs af aan ervoer, beklemde tegelijkertijd haar leven.

Op hoge leeftijd is ze gestorven, achtervolgd door geesten en demonen uit haar kindertijd en niet meer in staat om te genieten van de waardering die haar in toenemende mate ten deel viel.

Wopke van der Lei is het grootste deel van zijn loopbaan actief geweest als leraar Nederlands. Ooit studeerde hij af aan de Hogeschool Utrecht op de poëtica van Ida Gerhardt. Hij wil samen met u haar biografie nog wat nader bespreken en hij behandelt een bloemlezing van haar werk. Zelf is hij opgegroeid in de geest van de Close Reading, de Engelse poëzietheorie, ontwikkeld op basis van eerder ontstane en toegepaste theorie der Bijbelexegese. Vanuit die invalshoek laat hij u kennismaken met haar gedichten.

U hoeft geen speciale kennis te hebben van haar werk, van het literaire wereldje of van de literaire theorie. Van der Lei vertelt daar wel het een en ander over, maar dat behoeft geen voorkennis. Mocht u zelf toch aan de slag willen, lees dan de prachtige biografie van Mieke Koenen 'Dwars tegen de Keer' over het leven en het werk van Ida Gerhardt. Die levensbeschrijving boeit van begin tot eind.

Info: Greet van den Boom (033-8444327)
Datum: dinsdag 10 januari 2023
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Parochiehuus St. Jan (naast de St. Catharinakerk)
Entree: € 4,-



Improviseren met muziek

Inleider: Hans van Haeften uit Amersfoort

Over musiceren bestaat het idee dat het er om gaat om zo precies mogelijk uit te voeren wat de componist heeft bedacht. Het muziekstuk is ontstaan in het hoofd van de componist en de uitvoerder moet precies dat idee tot klinken brengen. In feite is dit onmogelijk en tegelijkertijd ongewenst. In het verleden ging dit anders: improvisatie en composities van de uitvoerders namen een veel grotere plaats in. Van Haeften wil de kunst van het improviseren weer de plek geven die het verdient. Het is een kunst die voor iedereen aan te leren is. Zoals we in het dagelijks leven elk gesprek onvoorbereid improviseren, is het ook mogelijk om complete muziekstukken te spelen. U wordt uitgenodigd om op deze avond te luisteren naar muzikale voorbeelden en zelf ook mee te doen. U leert daarbij meer over muziek, improviseren in muziek in het dagelijks leven en de belemmeringen die we daarbij kunnen ervaren. Hans van Haeften studeerde orgel, kerkmuziek, koordirectie en Nederlands. Hij werkt als cantor-organist in de Vredeskerk en is actief als uitvoerend musicus en muziekleraar. Hij schreef verschillende boeken over muziek, waaronder een lesmethode improvisatie 'Dat kan ik ook!'. Voor zijn orgelspel mocht hij verschillende prijzen in ontvangst nemen.

Info: Johan van der Kamp (06-51390861)
Datum: dinsdag 24 januari 2023
Tijd en plaats: 20.00 uur in de Kruiskerk
Entree: € 4,-



Keltisch-christelijk geloven: inspiratie en actie

Inleider: Roel Bosch uit Zeist

Soms hoor je de term: 'Keltisch christendom'. Er hangt een sfeer omheen van zachtheid, aardsheid, verbondenheid met de natuur en met de seizoenen. Boekjes met Keltische zegenspreuken en gebeden doen het al vele jaren goed. Heel wat koren zingen: 'May the road rise to meet you'.

Ds. Bosch zal op deze avond dat beeld wat bijstellen. De Keltische geloofsgelovigen, onder wie Columba, eisten veel van zichzelf en anderen. Ze leefden tegelijk in dankbaarheid voor de vele zegeningen van de Eeuwige. In onze tijd is Columba de inspirator van de Iona Community, een internationale en oecumenische gemeenschap van christenen die inspiratie en actie bij elkaar wil houden. Dr. Roel A. Bosch (Den Haag, 1958) is predikant van de NoorderLichtgemeente in Zeist, en verbonden met de Iona Community. Hij schreef onder andere het boekje 'Er zijn – Keltisch-christelijk geloven'. Hij was redactielid van 'Opstaan, meer liederen en gebeden uit Iona en Schotland', van 'Liedboek 2013', en eindredacteur van 'Psalmen anders', de aanvulling op dat liedboek.

Info: Gerrit van den Berg (033-2453482)
Datum: donderdag 9 februari 2023
Tijd en plaats: 20.00 uur in de Kruiskerk
Entree: € 4,-



De kracht van mensen zit in het omgaan met tegenslagen

Inleider: Piet Verhagen uit Harderwijk

Het leven is niet zonder slag of stoot, al zou je dat misschien soms willen. Tegenslagen zijn niet abnormaal, die horen bij het leven. Het punt is evenwel hoe mensen omgaan met tegenslag. Dat zegt iets over hun aard en hun weerbaarheid. En het zegt iets over hoe ze hun levensovertuiging, geloof, godsdienst of spiritualiteit wel of niet kunnen inzetten. Je kunt ook zeggen dat aard, veerkracht, levensovertuiging, en ook levenservaring de bronnen zijn waaruit je put om met tegenslag om te kunnen gaan. We zullen bij deze bronnen stilstaan en vooral ingaan op de rol die levensovertuiging speelt. Immers, alle godsdienstige en spirituele tradities hebben wel iets te zeggen over de betekenis van en het omgaan met tegenslag. Maar het lukt niet altijd. Om de een of andere reden werken die bronnen niet altijd. Misschien omdat je ze niet onderhoudt hebt? Tegenslagen worden dan aanleiding tot aanhoudende stress. Vervolgens kan iemand gedemoraliseerd raken en dat kan weer tot lichamelijke en psychische klachten leiden. Sterker nog, je wordt er ziek van. Helpend om te kunnen herstellen zijn familie (relaties), werk, opleiding en (religieuze) gemeenschap. Piet Verhagen is als psychiater, groepspsychotherapeut en teamleider werkzaam bij GGz Centraal in Harderwijk. Hij is tevens theoloog en actief in de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) en gaat in die hoedanigheid voor in kerkdiensten. Vanaf 1 september 2021 is hij benoemd tot bijzonder hoogleraar theologie en religiewetenschappen aan de KU te Leuven.

Info: Wim Bouwstra (033-7854773 of 06-12816482)

Datum: donderdag 23 februari 2023

Tijd: 20.00 uur

Plaats: Parochiehuis St. Jan (naast de St. Catharinakerk)

Entree: € 4,-



Wrede Bijbelverhalen

Inleider: Peter van 't Riet uit Kampen

In de Bijbel komen veel verhalen voor die we tegenwoordig als wreed en gewelddadig ervaren. Dat vinden we van verhalen van Homerus heel gewoon ("die tijd was nu eenmaal zo"), maar van de Bijbel verwachten we kennelijk iets anders. Het

boek wordt daarom nogal eens als wraakzuchtig of zelfs bloeddorstig afgedaan. In deze lezing laat Peter van 't Riet zien dat dergelijke Bijbelverhalen niet alleen verklaarbaar zijn vanuit de tijd waarin ze zijn ontstaan, maar ook als leerverhalen zijn bedoeld over gewenst en ongewenst gedrag. Daarbij beschrijft de Bijbel het menselijk bestaan niet zoals we het ons wensen, maar zoals het werkelijk is, met alle dilemma's van goed en kwaad die zich in de werkelijkheid voordoen. Bijbelverhalen zouden geen Bijbelverhalen zijn als er niets van was te leren. Verstoep in de beeldtaal van het oude Israël en het jodendom zit altijd een leermoment dat ons uitzicht geeft op beter gedrag voor een betere wereld. **10**

Peter van 't Riet (1948) studeerde wiskunde en psychologie en promoveerde op een onderwijspsychologisch onderzoek. In zijn vrije tijd studeert hij jodendom en Bijbelkunde. Daartoe ooit geïnspireerd door de theoloog Will J. Barnard.

Info: Gerrit van den Berg (033-2453482)
Datum: woensdag 15 maart 2023
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Vredeskerk
Entree: € 4,-

----- beeldenstormschade
Domkerk Utrecht

Waarom beelden prima in de kerk passen Over het protestantse ongemak en andere misvattingen

Met dit thema neemt de spreker ons in woord en beeld mee op een verrassende kijk- en denkreis rond geloof en beeldende kunst.

Inleider: Alfred Bronswijk uit Deventer

Beelden passen prima in de kerk. Veel protestanten hebben weliswaar vanouds moeite met beelden in de kerk. Maar dat is nergens voor nodig. De Bijbel is geen beeldenbestormend boek. En het eeuwenlange beroep van protestanten op het jodendom, dat principieel beeldloos zou zijn geweest, berust op een misvatting, leert de moderne archeologie. Israël had religieuze beelden, en niet alleen als incident. Ook het zgn. 'beeldverbod' (Exodus 20:4), waar de Reformatie sterk op leunde, heeft in Israël nooit als absoluut gefunctioneerd. En daarbij, dit verbod is van veel latere datum, dan eeuwenlang werd gedacht. Calvijn, en velen met hem, gingen er van uit dat het oude christendom pertinent geen beelden (afbeeldingen) in kerk en geloof duldde. Maar ook dát blijkt vandaag toch heel anders te zitten. De middeleeuwse verering van heiligen en hun beelden was natuurlijk heel andere koek. De Heidelbergse Catechismus zet ze weg als 'stomme beelden'. Maar om daarom ook heel de beeldende kunst voorgoed buiten de kerkdeur te zetten (Calvijn, Zwingli, in tegenstelling tot Luther), is niets anders dan het bekende verhaal van het kind en het badwater. We moeten vandaag weer oog krijgen voor de rijke en eeuwenoude beeldtraditie van de christelijke kerk. Wat die ons zegt. Zonder deze te verketteren. Pleit Bronswijk voor herinvoering van beelden in de kerk met zijn uitspraak: "Als we God niet in beeld krijgen, raakt Hij buiten beeld?"

Dr. Alfred C. Bronswijk (1942) is theoloog, schrijver en dichter. Na werkzaam te zijn geweest in Zwitserland, in het Hoger Onderwijs en bij de radio was hij tenslotte tot 2004 PKN predikant te Zwolle-Berkum. Hij is specialist op het gebied van de religieuze symboliek en de geschiedenis van de christelijke kunst. Hierover publiceerde hij meerdere boeken. In 2021 promoveerde hij aan de Radboud Universiteit in Nijmegen op het proefschrift 'God en zijn beelden', een uitdagende studie over het christelijke religieuze beeld en protestantse theologie.

Info: Wim Bouwstra (033-7854773 of 06-12816482)
Datum: maandag 20 maart 2023
Tijd en plaats: 20.00 uur in het Parochiehuis St. Jan (naast de St. Catharinakerk)
Entree: € 4,-





Vorming en Toerusting 2022-2023

ma	12-09-2022	De paus en de schilder	3
ma	26-09-2022	Afgunst	4
ma	03-10-2022	Geduld met God	4
di	18-10-2022	Profetenstemmen	5
di	01-11-2022	Gloria van Vivaldi	6
wo	16-11-2022	Na ons de zondvloed? Geloven in de klimaatcrisis	7
di	10-01-2023	Ida Gerhardt, geroepen tot dichterschap	8
di	24-01-2023	Improviseren met muziek	9
do	09-02-2023	Keltisch-christelijk geloven - inspiratie en actie	9
do	23-02-2023	Omgaan met tegenslagen	10
wo	15-03-2023	Wrede Bijbelverhalen	10
ma	20-03-2023	Beelden in de kerk	11
		Voorwoord	2
		Leden van de commissie	2
		Deelnemende kerken	2

